

Tárgy: ügyvédi nyilatkozat sértő tartalma

BUDAPESTI REGIONÁLIS FEGYELMI BIZOTTSÁG FEGYELMI TANÁCSA

Ügyszám: 2023. F. 138/5.

A Budapesti Regionális Fegyelmi Bizottság fegyelmi tanácsa a dr. [...] ügyvéd által képviselt **dr. [...]** budapesti ügyvéd ellen folyamatban lévő fegyelmi eljárásban 2023. május 22. napján tárgyalás tartása nélkül meghozta az alábbi fegyelmi

h a t á r o z a t o t :

A fegyelmi tanács megállapítja, hogy [...] eljárás alá vont ügyvéd nem követett el fegyelmi vétséget, ezért a fegyelmi eljárást

m e g s z ü n t e t i .

Az eljárás során felmerült költséget a Budapesti Ügyvédi Kamara viseli.

I n d o k o l á s :

A bejelentés és az előzetes vizsgálat:

A jelen ügyben az Ítéltábla elnöke bejelentéssel élt a Budapesti Ügyvédi Kamara elnökéhez, mert álláspontja szerint az eljárás alá vont ügyvéd az Ítéltábla egyik ítéletével kapcsolatban tett nyilatkozataival súlyosan megsértette az Ítéltábla, mint közhatalmi szerv méltóságát, az ítéletről a valóságot eltorzítva félrevezető módon nyilatkozott. Hivatkozott továbbá arra, hogy az Ítéltábla sajtó-helyreigazítási pert indított azon szerkesztőség ellen, amely nem tett eleget a helyreigazítási kérelmüknek.

A bejelentéséhez anonimizált formában csatolta a Törvényszék előtt sajtó-helyreigazítás iránt indult perben meghozott ítéletet, valamint az ugyanezen ügyben másodfokon a Pécsi Ítéltábla előtt folyt perben meghozott ítéletet, amelyben az eljáró bíróságok helyreigazítás közzétételére kötelezték a hírportált szerkesztő céget.

A bejelentés alapján a vezető fegyelmi biztos az előzetes vizsgálatot ügyvédhez méltatlan nyilatkozat kifogásolása tárgyában hivatalból elrendelte, amelyről a Kamara elnöke a bejelentőt értesítette.

Az eljárás alá vont ügyvéd felhívásra – jogi képviselője útján – nyilatkozatot terjesztett elő, amelyben sajátjaként elismerte a bejelentésben hivatkozott sajtóközleményből szó szerint tőle idézett, továbbá a ...-ban elhangzott kijelentéseket. Nyilatkozata szerint a sajtóközlemény egyéb részeit egy kommunikációs munkatárs a bírósági ügyben érintett peres féltől kapott szóbeli tájékoztatás alapján szerkesztette. A sajátjaként elismert kijelentésekkel kapcsolatban vitatta, hogy azok a valóságot eltorzítónak és/vagy félrevezetőnek minősülnek, a közzétett nyilatkozatok további részei pedig az Alaptörvény és az Emberi Jogok Európai Egyezménye által védett véleménynyilvánítás szabadsága körébe tartozó vélemény-nyilvánításnak minősülnek. A médiában megjelentek nem sértették a bíróság méltóságát, a bíróságok működéséről kifejtett vélemény nem minősülhet a bíróság méltóságát sértőnek.

A fegyelmi biztos a határozatával az előzetes vizsgálatot megszüntette és az eljárás alá vont ügyvédet figyelmeztetésben részesítette egy rendbeli, az Etikai Szabályzat 2.5. és 9.6. pontjában írt rendelkezések megszegése miatt az Üttv. 107. § a) pontja szerint minősülő fegyelmi vétség alapos gyanúja miatt.

Az eljárás alá vont ügyvéd a határozat kézhezvételét követően a törvényes határidőben fegyelmi eljárás lefolytatását kezdeményezte.

A fegyelmi eljárás:

A fegyelmi biztos a fegyelmi eljárást kezdeményező határozatában a 6. sorszám alatti határozatban foglaltakat változatlanul fenntartotta, álláspontja szerint az eljárás alá vont ügyvéd terhére rótt magatartás az ügyvédségbe és az ügyvédi tevékenységbe vetett közbizalom megingatására, illetve az ügyvédi hivatás méltóságának megsértésére alkalmas. Írásbeli megrovás kiszabását indítványozta az eljárás alá vont ügyvéd ténybeli beismerő nyilatkozatára, a fegyelmi előéletére, az időmúlásra, továbbá a fegyelmi vétség kisebb súlyára, mint enyhítő körülményekre figyelemmel.

A fegyelmi tanács elnöke kezdeményezte az ügy tárgyaláson kívüli elbírálását.

Az eljárás alá vont ügyvéd – jogi képviselője útján – a fegyelmi eljárást kezdeményező határozatban foglaltakra észrevételt terjesztett elő, amelyben kifogásolta, hogy a fegyelmi eljárást kezdeményező határozatból nem állapítható meg, az eljárás alapját képező és az eljárás alá vont ügyvéd által tett, sajtóban megjelent nyilatkozatnak pontosan mely része nem kellően objektív, mely része sérti az ügyvédi hivatás presztízsét, konkrétan mely okból és mindez miért alkalmas arra, hogy bármely hatalmi ág méltóságát sértse. Álláspontja szerint nem világos az sem, hogy miért tárgya az eljárásnak az ügyvédi hivatásba vetett közbizalom, mert az Etikai Szabályzat hivatkozott pontjai nem tartalmaznak erre vonatkozó rendelkezést, és az sem egyértelmű, hogy pontosan mely fordulat, mondatrész, kifejezés minősül tényállításhoz és melyik véleménynyilvánításnak. Hivatkozott továbbá arra, hogy a jelen ügyben a szabad véleménynyilvánításhoz való alapjogot kell vizsgálni, el kell különíteni a bírálatot a sértéstől.

A bíróságok működésére, az ítélezés színvonalára általában utaló, azt kritizáló, ironikus, de nem személyeskedő közéleti megnyilvánulás önmagában nem sért etikai normát, a fegyelmi kereteket, ha meg is közelíthette, azokat nem lépte át. Mindezek alapján a fegyelmi eljárás megszüntetését kérte.

A megállapított tényállás:

Az eljárás alá vont ügyvéd látta el a [...] megbízásából az [...] Egyesület felperes jogi képviselőjét az Ítéletábrá elöött jóhírnévhez füzödü jog megsértése miatt indított perben. A 2022. február 1-jei tárgyaláson az eljárás alá vont ügyvéd nem volt jelen, öt egy másik ügyvéd helyettesítette. Az ítélethírdetést követöen – amelyben a bíróság a felperes keresetét elutasította – a [...] honlapján „A kormányfö hamis szövege perdöntönek bizonyult egy mai perben” címmel sajtóközlemény jelent meg, amelyet a [...] munkatársa szerkesztett. A cikk az eljárás alá vont ügyvédet szó szerint idézve a következőket tartalmazta: „Nem nehéz látni az összefüggést a mai ítélet és az április 3-i homoföb népszavazás között. Az Ítéletábrá ítélezési színvonala hasonló tárgyú ügyekben az utöbbi idöszakban látványosan zuhan.” A cikk egyébként – a bejelentésben kifogásolt – részét nem az eljárás alá vont ügyvéd írta, annak megfogalmazásában nem vett részt, abban nem működött közre.

Az ítélethírdetést követö napon, 2022. február 2-án az eljárás alá vont ügyvéd a bírósági döntéssel kapcsolatban a ...-ban interjúát adott. Ennek során az alábbiakat nyilatkozta:

„Azon a napon született meg az ítélet, amikor pont nyilvános lett a pedofil lista. Micsoda véletlen ugye, az is nyilván a véletlenek szerencsétlen összjátéka, hogy pont ebben az ítéletábrái tanácsban ül [...]. testvére, biztos egyébként teljesen véletlen ezt a másodfokú tárgyalást olyan gyorsan tűzte ki, amit én még nem nagyon láttam a decemberi elsőfokú ítélet után, február 1-én már a másodfokú tárgyalás volt. Fontos volt nyilván, nagyon jól jött a kormánynak, hogy megszületett ez az ítélet a népszavazás elöött. Nem mondanám népszavazásnak ezt az öt nevetségesen gyalázatos kérdést, az idözítés tökéletes, politikailag a választás elöött van, lehet ezen pattogni, hogy jogerös ítélet, ezt majd el lehet vinni a [...] Kúriához. Sok illúziónk nincsen ezzel kapcsolatban, majd a csodálatos színvonalon működö Magyar Alkotmánybíróság meg fogja vizsgálni, utána tudunk a Strasbourgi Bírósághoz fordulni. Ezeket az igazán magas színvonalú magyar belső jogorvoslati lehetöégeket majd ki kell használni. Ez viszont sajnos nem változtat azon a tényen, hogy ez jogerös ítélet, amelyet primitív bunkósbot módszerrel forgathat a kormány a kampányban, akár csak az összes többi gyomorforogató homoföb kijelentést és minden mást, amit csinál.”

Az Ítélet tábla az egyik internetes hírportálon megjelent cikk miatt – amely a 2022. február 1-jei ítélethozatalról számolt be – sajtó-helyreigazítás iránt pert indított a Törvényszéken. Az elsőfokú bíróság helyreigazítás közzétételére kötelezte a hírportált kiadó alperest, mert az ítélet táblai döntés szóbeli indokolása során elhangzottakat abban a hamis színben tüntette fel, „mintha a másodfokú bíróság a döntését arra alapította volna, hogy a miniszterelnök is kapcsolatot lát a homoszexualitás és a pedofília között, illetve, hogy a pedofiliához hasonlóan a kiadott könyv is bántja a gyerekeket”. A Törvényszék ítéletét a másodfokon eljáró Ítélet tábla helyben hagyta. A Törvényszék ítéletének indokolást tartalmazó része a [11]-[13] pontokban pontosan megjelöli, hogy az egyes kijelentések, a közlés alapját képező mondatok kinek tulajdoníthatók: „a bizottság szerint” [11]-[12], „az egyesület szóvivője úgy értékelte”, „a bizottság ügyvédje (az eljárás alá vont ügyvéd) azt mondta” [13].

A fegyelmi tanács döntése:

Az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény (Üttv.) 107. § a) pontja értelmében fegyelmi vétséget követ az ügyvédi tevékenység gyakorlója, ha az ügyvédi tevékenység gyakorlása során az e tevékenység gyakorlásából eredő, jogszabályban, az alapszabályban, vagy etikai szabályzatban meghatározott kötelességet szándékosan vagy gondatlanságból megszegi.

A fegyelmi felelősség vizsgálata során kizárólag azokat a mondatokat kellett és lehetett figyelembe venni, amelyek nem vitásan az eljárás alá vont ügyvédnek tulajdoníthatóak. Az előzetes vizsgálatot figyelmeztetés mellett megszüntető fegyelmi biztosi határozat is csupán ezeket a részeket tette a tényállás részévé.

A bejelentő által csatolt sajtó-helyreigazítási döntéseknek a jelen ügy megítélése szempontjából e körben semmi relevanciája nem volt, mert annak egyik alanya egy sajtótermék kiadója volt az általa megjelentetett cikk miatt. A fegyelmi eljárásban ugyanis annak semmilyen jelentősége nincs és nem is lehet, hogy egyes sajtótermékek a közzétett, illetve elhangzott nyilatkozatokból milyen egyéb következtetést vontak le, vagy a saját oldalukon azt milyen módon tették közzé. Más magatartásáért értelem szerűen az ügyvédet nem terheli felelősség, kivéve, ha abban bármilyen módon közreműködött. A jelen ügyben azonban ilyen közrehatás nem állapítható meg, tehát a fegyelmi tanács annak nem tulajdonított jelentőséget, hogy adott esetben a bejelentő keresete alapján valamely sajtóorgánum helyreigazításra volt köteles. Annyiban viszont a bejelentő által csatolt ítélet megerősítette az eljárás alá vont ügyvéd észrevételében előadottakat, miszerint kizárólag az a két mondat tulajdonítható neki a [...] oldalán megjelentekből, amelyet sajátjaként el is ismert: *„Nem nehéz látni az összefüggést a mai ítélet és az április 3-i homofób népszavazás között. Az Ítélet tábla ítélezési színvonalá hasonló tárgyú ügyekben az utóbbi időszakban látványosan zuhan.”*

A ...-ban ugyancsak nem vitatottan az eljárás alá vont ügyvéd által elmondottak hangzottak el.

Az eljárás alá vont ügyvédtől származó megnyilatkozásokat illetően a fegyelmi tanácsnak azt kellett eldöntenie, hogy a jelen határozatban idézett mondatok akár egyenként, akár összességükben sértik-e az Etikai Szabályzat fegyelmi biztos által az eljárás alá vont ügyvéd terhére rótt szabályait, az adott helyzetben az eljárás alá vont ügyvéd részéről elhangzott nyilatkozat, kijelentés az ügyvédi magatartásszabályok által tűrt és tolerálható kifejezés-e.

Az ügyvédi hivatás etikai szabályairól és elvárásairól szóló 6/2018. (III.26.) MÜK Szabályzat (Etikai Szabályzat) 2.5. pontja szerint az ügyvédi tevékenység gyakorlója betartja a közhatalmi eljárások rendjét, és tiszteletben tartja a közhatalmi szervek méltóságát. A 9.6. pont értelmében az ügyvédi tevékenység gyakorlására jogosult a bírósági ügyekről, ítéletekről, az általa képviselt ügyekről való tájékoztatás és más közszereplés során tárgyilagosan, az ügyvédi hivatás presztízséhez méltó színvonalon jár el, egyúttal tartózkodik személyének előtérbe állításától.

Az Etikai Szabályzat idézett rendelkezései az ügyvédek kötelezettségeként írják elő a közhatalmi szervek méltóságának tiszteletben tartását, az ügyekről való tájékoztatás tárgyilagosságát, a hivatás presztízséhez méltó eljárást. Ugyanakkor egyik kötelezettség betartása sem zárja ki a szabad véleménynyilvánítás jogát, amely értelem szerűen az Alaptörvény és az Emberi Jogok Európai Egyezménye értelmében nem is zárható ki, főszabályként nem korlátozható és alapjogként minden embert egyenlően megillet, így az ügyvédeket is.

Ez az alapjog kizárólag a szélsőséges véleménynyilvánítás esetén korlátozható, amikor a vélemény mások emberi méltóságát sérti, vagy a magyar nemzet, a nemzeti, etnikai, faji vagy vallási közösségek méltóságának a megsértésére irányul. Az sem előírt kötelessége az ügyvédnek, hogy különösen jogi képviselő ellátása során és azzal összefüggésben teljesen objektív, elfogulatlan magatartást tanúsítson. A közhatalmi eljárásokban részt vevők közül egyedül az ügyvéd az, aki elfogult lehet az ügy és az ügyfele irányában, és annak is kell lennie ahhoz, hogy minden jogszerű eszközzel és módon az ügyfél érdekének elsődlegessége alapján – a szakmai szabályokra is figyelemmel – tudja képviselni az ügyet és az ügyfelet.

A jelen ügyben érintett bírósági ügy alapját igen érzékeny téma képezte, olyan kérdéskör, amely széleskörű társadalmi vitát, sok esetben szélsőséges érzelmeket és véleményeket váltott ki akkor is, és azóta is. Ugyancsak gyakran visszatérő vitatéma a közhatalmi szervek, különösen a bíróságok függetlenségének kérdése, amellyel kapcsolatban szintén meglehetősen markáns és eltérő álláspontok vannak. Nyilvánvalóan a fegyelmi tanácsnak nem tiszte és nem is feladata ezekben a társadalmi, jogállamisági kérdésekben állást foglalni. Egyetértve a fegyelmi biztos vizsgálati eljárást megszüntető határozatában írtakkal, nem feladata annak megítélése sem, hogy az eljárás alá vont ügyvédtől származó, internetes oldalakon közzétett nyilatkozatok személyiségi jogot sértenek-e, sértik-e a bíróságok függetlenségét, rombolják-e az igazságszolgáltatásba vetett bizalmat, vagy a jogorvoslati rendszer működésének elveit, mert ezeknek megvan az igényérvényesítés jog által szabályozott rendje és fóruma.

A fegyelmi tanácsnak tehát csak azt kellett vizsgálnia, hogy az eljárás alá vont ügyvédtől származó mondatok, vagy azok bármelyike a közhatalmi szervek méltóságát illetően tiszteletlennek minősülnek-e, avagy az ügyvédi hivatás presztízséhez méltatlan színvonalúak voltak-e.

A [...] weboldalán az eljárás alá vont ügyvédtől idézett két mondat kizárólag a saját véleményét tartalmazza. Ő úgy ítélte meg a másodfokú döntés ismeretében, hogy az ítélet és a sokak által vitatott tárgyú népszavazás között összefüggés fedezhető fel, az ítélezési színvonalról alkotott véleménye pedig ugyancsak egy olyan kritikai megjegyzés volt, amely kétségtől negatív kritika, de a „látványosan zuhan” kifejezés tiszteletlennek, avagy az ügyvédi hivatáshoz méltatlannak nem minősíthető, a vélemény tartalma, annak helyes vagy helytelen volta pedig nem alapozhatja meg a fegyelmi felelősséget.

A rádióban az eljárás alá vont ügyvéd által elmondottak kétségtől érzelmeiktől meglehetősen túlfűtöttek voltak, mint ahogy maga a bírósági ügy, illetve az azt megelőző események is nagy vihart kavartak a nyilvánosság előtt, mert egy meglehetősen érzékeny kérdéskört érintettek.

Az eljárás alá vont ügyvéd ugyanazon meggyőződése, a bírósági döntésből levont saját következtetése, tehát véleménye alapján ismertette a másodfokú ítélet után rendelkezésre álló eljárási lehetőségeket, mint amire az internetes oldalon sokkal rövidebben már utalt. Az ő véleménye az, hogy a belföldi jogorvoslati fórumok befolyásmentessége, függetlensége vitatható. Ilyen véleménye még nagyon sok embernek – köztük ügyvédeknek is – van az országban. Mint ahogy nagyon sok embernek, köztük sok ügyvédnek is az a meglátása, hogy igenis magas színvonalon, minden befolyástól mentesen történik az ítékezés Magyarországon. Nyilvánvaló, hogy a személyes érintettség, a bírósági döntés adott személynek kedvező, vagy kedvezőtlen volta is alapvetően meghatározza a bíróságokról alkotott véleményt. A markáns vélemény megfogalmazása, erősebb kifejezések alkalmazása azonban nem jelenti, nem jelentheti feltétlenül azt, hogy a másiktól eltérő vélemény egyúttal a másik fél kifejezett és direkt megsértését eredményezi pusztán azon az alapon, mert eltérően ítélnék meg jelenségeket, eseményeket.

Azt, hogy ezekben a vitákban, az eltérő véleményeket illetően kinek van igaza, megint csak nem a fegyelmi tanácsnak tiszte eldönteni.

Azt viszont el tudta dönteni, hogy az eljárás alá vont ügyvédtől elhangzott mondatok – még ha túlfűtöttek, helyenként ironikusak is voltak – sem tartalmában, sem stílusában nem lépték túl a véleménynyilvánítás Alaptörvényben is biztosított jogát és szabadságát, és nem ütköznek az Etikai Szabályzat felhívott rendelkezéseinek egyikébe sem. A fegyelmi biztos fegyelmi eljárást kezdeményező határozatából, illetve az azzal fenntartott vizsgálatot megszüntető határozatból sem lehetett megállapítani, hogy az eljárás alá vont ügyvédtől származó mely mondatok, mely kifejezések használata sértené az Etikai Szabályzat idézett rendelkezéseinek valamelyikét.

Mindezek alapján a fegyelmi tanács azt állapította meg, hogy az eljárás alá vont ügyvéd terhére szándékos vagy gondatlan szabályszegés nem állapítható meg, a bíróságokat illető kevésbé kedvező véleménye, negatív értékítélete, de ennek nyilvánosságához történő, tőle független eljutása sem alapozza meg fegyelmi felelősség megállapítását.

A fentiekre tekintettel a fegyelmi tanács az Üttv. 131. § (3) bekezdés b) pontja alapján – figyelemmel a FESZ 22.2. pontjában foglaltakra – a fegyelmi eljárást fegyelmi vétség hiányában megszüntette.

A jelen eljárással felmerült költséget a FESZ 40.6. pontja alapján a Budapesti Ügyvédi Kamara viseli.

Az Üttv. 127. § (1) bekezdése egyszerű megítélésű ügyben lehetőséget ad a fegyelmi határozat tárgyalás tartása nélküli meghozatalára, a FESZ 22.1. pontja értelmében pedig a fegyelmi ügy tárgyalás tartása nélküli elbírálása akkor indokolt, ha a fegyelmi vétség egyértelmű, a rendelkezésre álló adatokból további bizonyítás felvétele nélkül megállapítható a fegyelmi felelősség. Értelmszerűen alkalmazható ez arra az esetre is, ha nem kerül sor fegyelmi felelősség megállapítására. Ezen rendelkezésekre figyelemmel a fegyelmi tanács a határozatát tárgyalás tartása nélkül meg tudta hozni.

A Fegyelmi Tanács határozata 2023. június 24. napján jogerős.

(Budapesti Regionális Fegyelmi Bizottság – 2023. F. 138.)